

МИЛОШ ТИМОТИЈЕВИЋ, ГЛУМАЦ

Знао сам где ми је место у Тениној причи

- Ово нису емотивна времена, никоме није лако, што старије генерације не могу баш да разумеју. Много ствари се променило последњих деценија и негде се све окренуло и одатле потиче притисак - каже глумац Милош Тимоотијевић

На филму и у серијама углавном је играо споредне ликове и прославио се улогама опасних момака, чему је дао лични печат. Из другог покушаја уписао је глуму на Факултету драмских уметности у Београду, где је и дипломирао 1999. године. Прославио се и у Холивуду, играо је у страним филмовима. На сценама београдских позоришта, остварио је бројне улоге.

Како се ова представа, „64“, уклапа у слоган фестивала „Причај ми о нежности“!? Чини се да овде нема много нежности, више је сукоба и неразумевања.

- На први поглед и није баш нежна али говори о путу ка разумевању и нежности. Ово није само прича о вештачкој оплодњи, већ о некој врсти друштвеног притиска који појединаца у данашње време осећа не само од своје породице и друштва, већ и од државе и традиције. У таквим животним причама тражи се подршка од породице али првенствено од партнера.

Да ли је функција људског бића само да се репродукује, да настави живот кроз своју децу?!

- Не мислим да је то једина наша судбина, мада се мора мислити и о томе. Постоје и други начини. Погледајте Николу Теслу који је човечанству оставио много више него да је дао само потомке, или неке потомке сумњиве вредности. У представи мој отац пита, ко је стерилан од вас двоје а одговор је да данас нико није стерилан и да се може рећи да је епидемија у питању. Сви осећамо тај притисак а поготово наша генерација.

Живимо у једном лошем времену, где смо и природа и ми отровани. Ово нису ни емотивна времена, никоме није лако, што старије генерације не могу баш да разумеју. Много ствари се променило последњих деценија и негде се све окренуло и одатле потиче притисак.

Очито смо у нови систем улетели потпуно неприпремљени?

- Да, од 90-тих када смо улетели у све ове промене, нико нас није обавестио, нити смо се ми потрудили да сазнамо шта то значи и колико ће тај систем бити бескрупулозан. Добили смо један монструозни систем кога није брига за људе. Ако посматрате ширу слику,

читаво друштво, видите опет чудовишни систем који се увећава и почнете да размишљате, чему толика репродукција, зар није боље живети један продуктиван живот.

Како сте се осећали у овој представи и како сте доживели ову деликатну тему?

- Добро сам се осећао јер сам имао изузетну партнерку, генијалан текст, све је ишло лагано. Било ми је природно да одиграм мушкарца који није доминантан, знао сам где ми је место у Тениној причи. Колико главна јунакиња осећа притисак, толико и он, и то га мења током представе.

Шта још играте, осим у овој представи?

- Играм у представи „Режим

љубави“, у Битефу један занимљив комад под називом „Секс, уметност, комунизам“, „Сцене из брачног живота“, што се тиче позоришта, а иначе, ове године сам снимео четири серије и за неке чекам наставак. Сад на телевизије креће серија „Беса“, где играм инспектора Интерпола, једну комплексну улогу, тј. човека који је на граници два света, полицијског и света криминала.

На Фестивалу Вас нисмо видели од представе „Убиство Ђинђића“, Оливера Фрлића.

- Мени се свиђа овај фестивал, волим његов концепт и Ужице је врло узбудљив град, мада није лако доћи овде, нарочито од Чачка.

М.Петровић

РАЗГОВОРИ О ПРЕДСТАВИ И ПРЕС КОНФЕРЕНЦИЈА АТЕЉЕ 212 БЕОГРАД - СЦЕНА МИРА ТРАИЛОВИЋ

Причај ми о љубави

Марина Миливојевић – Мађарев, водитељка: Ово је други пут на овом, 26. ЈПФ да имамо текст Тене Штивичић. За мене је јако занимљив лук између „Три зиме“ и „64“. У „Три зиме“ имамо жену која је служавка која случајно затрдуни и пролази голготу са својим дететом. Вечерас је то прича која се дешава сто година касније и жена која се бори да добије своје дете, заједно са својим партнером.

Хана Селимовић, као Ева: Интимно, на прво читање овај текст ми је говорио о нечему што разумем, али немам у искуству, па наизглед није моја тема. Како сам се само преварила... за почетак, у овом тексту је жена која говори, која има незаустављиву потребу да говори. Мислим да је чињеница да је 2021. године текст у коме жена носи целу причу на нивоу инцидента, индикативно. Било ми је јако важно што текст, осим што се бави темом вантелесне оплодње, говори и о многим другим питањима са којима се суочавамо. Више не знате шта вам је наметнуто, пратите устаљене каноне годинама, уопште не знате шта значи када нећеш, када имаш страх од свега тога. Ова представа говори о читавај лепези проблема који се тичу савременог друштва и живота у њему.

Милош Тимотијевић, као Данијел: Ово је тешка, трпна улога, што је у реду. У оваквој причи, у реду је да мушкарац трпи, мора да буде свестан ситуације у којој жена пролази кроз мукотрпан

процес... Он, како се и каже у тексту, треба да буде снажан, мачо, константно напаљен, али и у исто време осећајан и емотивно артикулисан. У исто време треба да не добије чир на желуцу. Није лако, парадигма се мења, а ми као друштво као да нисмо спремни да прихватимо тог новог мушкараца.

Јелена Ђокић, као Бела, Евина пријатељица: Лик Беле ми се јако допада, јер је она неко ко се усуђује да изађе из традиционалних вредности, калупа и очекивања наметнутих од стране других. Ово није њено дефинитивно стање, већ једна од фаза кроз коју пролази у животу.

Владаца Милосављевић, као Хелена, Евина мама: Родитељи су онакви какви могу бити, нису нестварни. Можда су мало помере ни, у смислу да су слободомнији у односу на проблеме своје деце.

Бранислав Зеремски, као Оливер, Данијелов тата: Остварила ми се жеља да играм старијег човека. Док сам био млад, увек сам желео да играм старије људе, као – то је глума, могу да се трансформишем... сад не морам да се трансформишем, а играм старца.

Иван Јевтовић, као Алекс комшија; сценски покрет: То савршено сценографско решење, да будемо на плочи директно изложени публици, условило је изазов за све нас. Све дирекције су на великој плочи, која изгледа као авион који путује кроз време, али и као гимнастички партерни простор који треба попунити. Напра-

вили смо нешто што је прецизно обогатило све ликове и односе. Са оваквим решењем светла, сценографија уопште није неопходна. Представа је јако комуникативна. Интересантно ми је – шта је од онога што слушамо у представи и смешно. Као родитељу ми је занимљиво да слушам и препознајем у публици смехове препознавања или преиспитивања.

Хана Селимовић, као Ева: Људи се под притиском углавном понашају као идиоти. Без обзира на озбиљност ситуације, тај притисак изазива једну врсту сулудог понашања, које производи хумор.

Владислав Михаиловић, као Доктор: Хтели смо да лекар изгледа мало застрашујуће, јер га Ева тако види. Он је, ипак, у целој причи са њима, навија за њих, труди се, али у неким ситуацијама заиста изгледа страшно. Много тога нисам знао до ове представе, на почетку сам био затрпан разним терминима које сам морао да савладам. Мислим да смо сви доста научили.

Денис Мурић, као Луна, аватар: Ово ми је прва улога у позоришту и осећам потребу да се захвалим целом ансамблу, јер сам се стварно све време осећао прелепо и уживао, иако није било лако.

Андреа Пјевић, асистенткиња редитељке: То што су боси је условност костима у простору који није реалистичан. Замислите то као савремену игру, балет... природно је да буду боси. Косина је решење које прати редитељско

решење представе – сегментирану реалност. Алиса је то режирала у различитим сегментима реалности и то је постигла и дизајном светла. Сваки од ликова има своју личну перспективу и свој кадар. Свако се суочава и преиспитује различиту врсту избора. Ово је представа о друштвеним притисцима које свако од њих трпи. Они стварају страх од избора, а избор је једно од права које покушавају да добију.

Бојан Муњин, селектор: Недавно сам водио разговор са редитељем Дејаном Мијачем, који је рекао да се „точак превише брзо окреће, па због тога у њему не можемо саставити сами себе, већ смо изгубљени и наше људство долази у питање... у тој ситуацији морамо да се измакнемо на руб, изван свега и погледамо ствари из тог угла“. Гледајући тако на све нас имамо шансе да се бавимо реченицом „причај ми о нежности“ или још боље „причај ми о љубави“.

Александра Гловацки, критичарка: Мени је на овом фестивалу Тена Штивичић донела две највеће радости. Истина, после „Три зиме“ сам грцала за Југославијом, а вечерас сам изашла потпуно опуштена. Овде се говори о притиску друштва, али све време ту је и притисак тела, оно ми је било у фокусу све време. Феноменално је када Владаца каже „тек кад уђеш у климатеријум си слободан“. То је апсолутна истина.

Ана Милошевић

ХАНА СЕЛИМОВИЋ, ГЛУМИЦА

Стварност је доминантнија од онога што уметност може да понуди

- Дужни смо да публици, на сваком постовању на које ћемо отићи, разуме тему представе. Ако то не постоји, не постоји ни добро позориште и онда не могу да кривим људе зато што не иду у лоше позориште, каже Хана Селимовић

Представа „64“ Атељеа 212 бави се једном комплексном, болном и веома осетљивом темом. Како сте успели да избегнете замке патетике у креирању лика Еве?

- То је јако добра констатација и нешто јако значајно за ову представу. У томе сам најзахвалнија редитељки Алиси Стојановић која ме је заиста маестрално водила кроз целу ову причу на паметан, виспран, интелигентан, веома духовит, а убојит начин. Једноставно није дозвољавала да се ствари отму контроли и закораче у нешто што би заличило на патетику. Она је у сваком случају најзаслужнија за то.

Колико човек у времену у коме живимо има слободу избора на личном и професионалном плану?

- За мене је дилема и велико питање колико су нама неке слободе, у свему овоме у чему живимо, само привид. Постоје неке личне одлуке које човек може да доноси у оквиру своје професије, свог приватног живота, али углавном је, бар се мени тако чини, човек затечен стварима које му се само догађају, а заправо чине његов живот. Сложено је то и озбиљно питање на које већи мислиоци од мене нису дали одговор. Нисам сигурна колико смо ми заиста слободни, а колико се само крећемо у неком задатом простору, мислећи да имамо било какву слободу. Слободе су разне и јако је тешко у овако репресивном друштву као што је наше, говорити о о слободама. Чињеница је да смо ми у овим нашим оквирима пуштени да изигравамо неки привид демократског друштва, иако то апсолутно нисмо. Мислим да је чак и депласирано говорити о слободама, посебно уметничким у тренутку

када егзистенцијално живимо једну ситуацију, не само на овом нашем простору него глобално, која је далеко изнад свега онога што ми кроз позориште можемо да кажемо. Некако је стварност постала много доминантнија од онога што уметност може да понуди. Због тога ја више не знам шта значе уметничке слободе. Можда бисмо понајпре, ако радимо класику или савремени текст, из перспективе овога тренутка, требали да се ухватимо у коштац са питањем - шта је ово што ми сада живимо? Требаће нам још неко време да дођемо до одговора на многа питања, па и на питања слобода. Ти одговори нису нимало једноставни, али сви заједно морамо се батрати, за почетак, да преживимо.

Увек сте слободно износили своје ставове. Да ли је за то потребна храброст?

- Нисам сигурна да је то питање слободе, храбрости или кукавичлука. Нечије природе реагују на за њих једини могући начин. Увек сам реаговала према ономе што осећам као задатост мог бића

у односу на стварност коју живим и чини ми се да сам све радила да бих првенствено са собом била у спокоју, а тек онда да бих можда начинила и неки мали, милимикронски помак за окружење. Тешко је проценити колико је данас, из сфере бављења уметношћу могуће утицати на стварност. Волела бих да дође време када ће то поново бити могуће, али нисам сигурна да ли ће се то десити. Имамо много горућих, егзистенцијалних питања која прво морају да дођу на ред.

Да ли је парадокс да ријалити програми имају велику гледаност, а културним догађајима чето мањка публика?

- Не мислим да било кога можемо да натерамо да дође у позориште. Са друге стране немам никакав отпор према ријалити програма. Свет је такав какав јесте и чине га, између осталог, и такви програми. Мало је лицемерно сваљивати толику стигму на нешто што је ипак у коначници бенигно, ма колико може бити одурно. Неће неко доћи у позориште зато

што гледа Задругу, већ неће доћи у позориште зато што га родитељи никад нису тамо одвели, зато што га школа никад тамо није одвела, зато што нема материјалне могућности да то уради. Кривица је врло често и у самом позоришту, у смислу зог неког елитизма и уметности ради уметности. Јако је битно да људима нудимо теме које ће им бити разумљиве и када радимо класику, и када радимо савремени постдрамски театар. Дужни смо да публици на сваком гостовању на које ћемо отићи, разуме тему представе. Ако то не постоји, не постоји ни добро позориште и онда не могу да кривим људе зато што не иду у лоше позориште.

Слажете ли се са оценама неких ваших колега да када је реч о филмовима и серијском програму готово да нема добрих сценарија?

- Имамо проблем са квалитетом сценарија. Мислим да то има везе са чињеницом да јурцамо за неким жанровским оквирима који можда нису оно што се може уклопити у наше поднебље. Имате прилике да читате неке сценарије који су занатски катастрофални, тако да то није само питање теме којом се баве. Не знам у чему је проблем, зашто је то тако, али факат је да имамо посла са великим бројем лоше написаних сценарија. Миноран је број сценарија које човек може да узме у руке и каже - у реду, са овим нешто може да се ради. Имала сам срећу да у неким таквим учествујем, као што је то случај са серијом „Беса“. Крајем овог месеца треба да крене друга сезона и томе се веома радујем.

Када ћемо вас гледати на филмском платну?

- Када ме неко буде позвао и понудио ми нешто лепо.

В.Т.

ЈЕЛЕНА ЋОКИЋ, ГЛУМИЦА

И даље растем уз овај фестивал

- Позориште је за мене утџа, боље речено, оно је моја сигурна кућа.
Једно поље илузорне слободе, јер ми даје већа крила него што их имам у животу,
каже Јелена Ћокић

Памтимо је од улоге Каролине у „Бокешком Д-молу“, на V ЈПФ-у где нам се по први пут показала и освојила ову публику и жири и овенчала се Ардалионом за најбољег младог глумца и специјалном наградом Политике „Авдо Муџиновић“, а онда је била „стална“ глумица фестивала са гостовањем у две до три представе. Како и сама каже, тада у тој држави која се звала СРЈ овај фестивал „су звали и фестивал Јелане Ћокић“. Предходне вечери смо имали прилику да је, после шест година, поново видимо, у улози Беле, у представи „64“, њеног матичног позоришта Атељеа 212.

- Из представе „Бокешки Д-

мол“, иако представа и данас живи, изашла сам пре 12 година, јер је у том моменту било превише седих, а и некако је било бесмислено да изговарам реплику „јесте ли се ви некад љубили?“. Али представа је наставила свој живот са млађом поделом и то ми је драго. Сам текст те представе је веома добар и она ће увек бити добра, јер је темеље за њу ипак, поставила, Милена Дравић.

До сада си се у позоришту остварила у више од педесет улога. Да ли имаш неки посебан метод у припреми улога?

- И даље, како сам то на Академији научила, урадим најпре анализу лика и прикупим чињенице о особи коју играм. Пошто стање долази увек као степен квалитета радње, веома ми је важно да их именујем, од говорних радњи до физичких. Волим да назначим и мане те особе и да јој се поругам, баш зато да бих је заволела и бранила. Највише ме инспиришу оне што греше, како на сцени, тако и у животу, то за мене значи да су живе. Тако да се кроз све те ликове мора проћи врло студиозно, оно о чему тај лик прича, шта

ти браниш, и онда када станеш на сцену да спустиш све своје зидове и штитове, да би могао да осетиш партнера, јер ће ти и он направити лик. Не можемо ми бити ништа у односу на себе, једино можемо имати било какав атрибут или апозицију само у односу на другог. Тако да ми је на сцени најважнија та размена са партнером.

Шта је за тебе позориште?

- Оно је за мене утџа. Мада, боље речено, оно је моја сигурна кућа. Једно поље илузорне слободе, где ипак, постоје правила игре. Али је и слобода, јер мени даје већа крила него што их имам у животу. И морам признати да је и лековито. Банално, али, до јуче сам пила прашкове и мислила да имам корону, а PCR је показао да је немам, и сада се и много боље осећам, тако да морам рећи да ме

позориште и лечи. Али, оно још служи и духовној хигијени која је неопходна.

Да ли си у личном животу имала прилику да будеш овако близу људи који се боре са проблемом зснивања породице?

- То је једна врло интимна ствар. И сада имам пријатељицу која је у овој ситуацији, и за коју сам рекла „ово сад више не помињем“, јер је њој тако лакше, и просто само пратим жеље. Јер, просто иако је неуспех, моја је флоскула „пријатељи су ту да се понижавају“ и онда креће црни, најгори могући хумор, који може изазвати осмех. Јер све су то мале трагедије. А ни мало није пријатно бити и боравити у таквој близини.

Шта је уметност?

- Лепота и љубав!!! Глума. Јер је то мој посао. Посао који волим. Који ме лечи и разбољева, који ме оплемењује и квари, који ми живот обогађује предивним људима и односи их остављајући ме осакаћеном, који је непоновљив и неухватљив, који нема формуле ни рецепте и најбитније, који не може свако.

Шта је твој пословни изазов?

- Свака следећа улога је изазов. Ако ми се понекад и учини лако освојивом, сама се трудим да је отежам и трагам за нечим непознатим, да пронађем нешто ново у свом глумачком изразу. Тако да су и врхови и долине преда мнош и за мене су све то дивна путовања која те, као и сваки одлазак у непознато, оплемењене неким новим сазнањем.

Б. Дамњановић

Република Србија
МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА

ГРАД УЖИЦЕ

РЕЧ КРИТИКЕ

ПИШЕ:
Александра
Гловацки

ДИКТАТ ТЕЛА

АТЕЉЕ 212

ТЕНА ШТИВИЧИЋ: 64

РЕЖИЈА: АЛИСА СТОЈАНОВИЋ

64

Овој представи сам већ писала после премијере у Атељеу 212, бавећи се неким њеним општим одредницама. Реч је о напорима брачног пара да добију дете, о 64 ињекције које је жена сама себи морала да убризга да би им се то остварило, о изгубљеним односима у тако деликатној ситуацији, и о проналажењу пута да се они, са много више узајамног разумевања, врате у нормалу. Уосталом, тај текст је штампан у јучерашњем *Билтену*, а приликом другог гледања по правилу неки нови сегменти искоче у први план. У овом случају, тело се појавило као суштински фактор, телесност генерално.

Овде су четири лика, од осам постојећих, у породичним односима, и Тена Штвивичић сво четворо чини рањивима, угроженог физикуса. Ева, жена, не може да остане трудна, тело је изневерило. Да би успела са трудноћом, пролази кроз праву тортуру. Не само с обзиром на силне ињекције и лекове који ремете читаво њено физичко биће, већ мора да истрпи и гомили инвазивних поступака. Данијел, њен муж, у саобраћајној несрећи ломи руке и ногу. Оливер, његов отац, изгубио је ногу због дијабетеса, док је Хелена, Евина мајка, на хемотерапији због канцера. Сво четворо су, дакле, угрожени и сво четворо су у нескладним односима. Заправо без правог разумевања једних за друге, без отвореног контакта, и без емпатије. А угрожени. И природно окренути једни другима. Породица. Коју списатељица води ка коначно изговореним правим и искреним речима, ка истини и самим тим и емпатији.

Тај телесни фактор је одредио и режију. Игра се на приличној косини, због чега је глумцима поремећен баланс. Ретко су у директном физичком контакту, окренути једни другима, гледајући се у очи, што би била непосред-

на комуникација. Најчешће су окренути ка публици, што асоцира не само на савремене видове комуникације, већ то да је заправо свако сам, загладан негде ван оног другог.

Осамљеност је подвучена и сценским решењем оних физичких радњи које се не приказују на позорници, као што су гинеколошки захвати, при којима је Ева подигнутих и раширених голих ногу окренута леђима публици, док се доктор налази на савим другом крају сцене, радећи свој посао.

Све о чему говорим је ипак у другом плану. Представа је врло говорна, текст је из жустрих, брзих реплика ликова који прецизно дефинишу своја стања и осећања. Ева стално говори, као редак женски лик у драмској литератури који се дочепао такве прилике, па не може да стане. Хана Селимовић као Ева практично носи представу, прецизно и лако нијансирајући сваку реч, духовита и шармантна. Данијел Милоша Тимотијевића је топли, мекани муж, са дечачким себичлуком. Јелена Ђокић је енергична Евина лепа другарица Бела, носитељка принципа слободног живота и слободних избора. Владислав Милосављевић као Евина мајка је своју потребу за слободом остварила тек у познијим годинама, и тада нашла свој мир. Бранислав Зеремски је симпатични намћор од Данијеловог оца, Иван Јевтовић пожељни секси комшија, Владислав Михајловић опсесивни доктор, а Денис Мурић један заумни аватар.

"64" на духовит, повремено ироничан начин, анализира веома озбиљну тему, тему породице у савременим условима, хватајући је из више угла. Представа брани право на неопходну слободу, али и подсећа да је телесност, на коју смо осуђени, непрестано угрожава.

РЕЧ ПУБЛИКЕ

Толико је верно и истинито

Д.В.: Одлично. Врло верно и сликовито, али колико видим и чујем, а на основу тога могу да коментаришем, несхваћено. Односно, ово може да схвати само неко ко је ово доживео и проживео. Ја сам ову представу гледала са друге стране, јер сам све то проживела, и врло добро знам шта је овде све испричано. А надам се да је њима, као и мени, било успешно у старту, јер овде не знамо крај приче.

Дејан Милић: Разумем тему, разумем радњу и причу. Знам другаре који су ово све прегурали и успели, али и оне који, на жалост, нису. Саму тему не могу коментарисати, али могу да коментаришем однос и разговоре оца и сина. Толико су верни и толико истинити, као да је неко узео моју причу и „крвење“ са оцем и дочарао, или мајке и кћерке. Дијабетес, слабе ноге, метастазе, а унучића нема. Прича која није само о вантелесној оплодњи, већ прича многих од нас који се још нисмо остварили у улози родитеља а „још нам враћају курс од 40...“

А.И.: Не могу да се олучим, између 4-5. Има ствари које су одлично урађене, али ми сам начин говора и нека редитељска решења мало одступају од целог концепта. Не бих знала како то тачно да формулишем, али могло је бити неких другачијих решења.

Б.Г.: Знам доста оваквих прича и парова у свом окружењу, у пар случајева покушао сам и да помогнем, и мислим да јесам. И данас гледам у те клинче као и свој успех. Али морам да додам да у тексту фали још један лик. И то, по мени врло важан. И њега би требало додати. А то је уролог. Без њега цела прича постаје бледуњава, за нас који знамо целу „операцију“. Иначе глумци сјајни, начин говора, брзина изражавања, режија врло добра и симболична. Одличан приказ и дочаравање.

Милица Перић: Ово је наша свакодневица. Хтели ми то или не да признамо. Све ово много кошта, ако вас општина или држава не финансира, а ипак, није реч само у новцу. Кошта много живаца, много одрицања, много стрпљења. Иако све изгледа комично за другог, за актере није ни мало. А стварно тако „погубљено“ изгледају. Ово је права животна борба. И свака част и писцу и редитељу и глумцима који су овако нешто верно дочарали. Ко је прошао ово или чији је неко прошао или пролази ово, једино он разуме. Свака част и на храбрости да се ово прикаже, јер многи нису свесни како цео процес изгледа. Само бих волела да смо сазнали да ли се бар исплатило, а то су нам оставили да замишљамо. **Б.Д.**

ИВАН ЈЕВТОВИЋ, ГЛУМАЦ

Храбар комад о деликатном проблему

- Тена Штивичић нам је, као књижевница, кроз своје личне проблеме, дозволила да ширећемо и малтретирамо и наше проблеме, сматра глумац Иван Јевтовић

Мења се и позориште

- Пре неколико деценија, само неке жене су успевале да се херојски изборе да постану научнице, професорке, уметнице... и према њима имам огромно дивљење. Када сам почињао каријеру и био у позоришту „Бошко Буха“, наговарао сам старије глумце да треба да играју у представама које режира моја другарица Ања Суша. Неколико њих ми је рекло - Како, бре, жена да режира? То је било пре 26 година. У међувремену, ствари су се промениле и то доказује да је позориште не само отворено, него и витално – каже Иван Јевтовић.

- Већ на првој читајућој проби било је јасно да се ради о перфектно „скројеном“ тексту. Једини додаток, а мислим да је био оправдан, био је захтев Јелене Ђокић да Бела, лик који она тумачи, добије монолог који је том лику додао веома значајну драмску тежину – каже Иван Јевтовић који је, осим што игра Алекса, осмислио и сценски покрет у комаду „64“, Атеља 212.

Иван је чест и радо виђен гост на нашем фестивалу. На првом фестивалу, 1996. године, награђен је Ардалионим за епизодну улогу Јована у „Царевом заточнику“, Миодрага Мише Станисављевића, у режији Милана Караџића и извођењу позоришта „Бошко Буха“.

Проблем о коме говори комад „64“ је деликатан, интиман и веома учестао у нашем времену, а испричан је веома духовито...

- Кључ комада сам нашао одмах, током читајућих проба, и то у савшеном интимном чину. Тена Штивичић је смело у текст унела велики део својих дилема и интимних двоумљења о свим тим хорор ситуацијама, кроз које је она пролазила, као и Ева. Мој утисак је да је писање комада њена лична терапија, која ју је довела до исцељења и катарзе, након боли и свих деликатних стања, кроз које је пролазила.

У комаду се отварају и друга важна питања, попут сукоба традиционалног и савременог схватања улога жене и мушкарца, стереотипа, диктата овог времена... Како објашњавате поруку „Чекаћемо“, на крају комада?

- То су три тачке, као у филмовима браће Дарден – нема разрешења. За мене, крај представе је договор Еве и Да-

нијела који нам саопштавају – заједно идемо даље, решаваћемо свој деликатан проблем и, ако не добијемо жељено дете, идемо у нову борбу.

Алекс, кога играте, у почетку делује као неко ко није оптерећен уобичајеним проблемима и Ева га перципира као пожељног мушкарца, а када се упусти у везу с њим, уследи преокрет и расприш се њена уобразиља...

- Дивно је то што нам је Тена, као књижевница, а кроз своје личне проблеме, дозволила да третирамо и малтретирамо и наше, личне проблеме, наша питања, дилеме и ограничења. То је и све оно о чему се, свакодневно, сваки мушкарац преиспитује. Сјајно је и то што је данашњи мушкарац, тако искрено, цивилизацији саопштио - не умет, не могу, нисам сигуран у то да ћу своје проблеме решити, али желим да их решавам.

Како гледате на данашње и измењене улоге и позиције жена и мушкарца?

- Дошло је до озбиљног

дисбаланса. Ако то посматрамо као клацкалицу, на једној страни седи мушкарац, а на другој жена, чини ми се да је жена, због свих тих амбиција и затрпаности својим плановима, мало претегла на тој клацкалицу. И сада се тај мушкарац копрца, али такав мушкарац жени не треба. Било би дивно када би се та клацкалица покренула, а верујем у то да хоће, како би се успоставио баланс. Деценијама су жене однеле превагу. Имају озбиљну доминацију, али то не би требало да угрожава мушкарце, јер су донеле један нови и расцветани свет, пун нежности и још много тога доброга.

Текст и фото: Н.К.

ИЗВОД ИЗ КРИТИКА

Слика света у распадању

...Редитељ ствара представу чији се наратив стално осипа, пун је наговештаја и пре свега креирајући атмосферу дубоке egzистенцијалне кризе, дозвољава могућност да се запитамо. Драматургија ове представе једнака је језику савременог човека који је далеко од идејне целивности, фракталан је, отворен на више поља, али нисте сигурни где вас води.

Редитељ Игор Вук Торбица својом редитељском вештином покреће, застрашујуће слутње, наговештаје, са којима остајемо сами, да довршимо слике у нашој машти, започете на сцени...

Наташа Гвозденовић, недељник *Време*

У аналима домаћег, али и не једино овдашњег театарског живота остаће забележено да је последња режија Игора Вука Торбице настала у пиротском Народном позоришту, те да је након режија у најпрестижнијим регионалним позориштима, један од најперспективнијих позоришних аутора ових простора решио да ради са нашим бројчано најмањим глумачким ансамблом. Тако је настао Торбичин ауторски пројекат инспирисан драмским делима немачког писца Франца Ксавера Креца. Већ и чињеница да је млади редитељ којем су стизали позиви са свих страна одлучио да ради у театру који свакако не може да му понуди услове на какве је иначе навикао, мора да провоцира знатижељу, али и да изазове дивљење, јер сведочи о Торбичиној спремности да своје знање и таленат уложи баш тамо где би они могли да буду најподстицајнији. С друге стране, ваља констатовати и да Игор Вук није у Пирот пао с неба, јер тамошњи театар већ годинама и те како води рачуна о томе да део свог репертоара посвети храбрим сценским истраживањима, те да на тај начин унапређује искуства ансамбла, одржава кондицију глумаца и едукује своју публику. О овим прегнућима Пироћанаца, између осталог, сведочи и константно присуство на репертоару представа редитеља попут Бојане Лазић или Стевана Бодрже.

Нема сумње да је у Торбичином случају Крец био логичан избор јер се у свом драмском опусу овај аутор бави и темама које су занимале и нашег редитеља, а то су, поред осталог, социјална неправда, опресија коју над најугроженијима спроводе моћници, танка граница која раздваја спремност на трпљење унижених од тачке у којој почиње да се рађа бунт, стрепња пред надоласком друштвеног катаклизма и мрачне друштвене перспективе савременог капитализма. Из неких од ових крецовских пунктова, много више него од конкретних елемената преузетих из његових драма, евидентно је започео рад на будућој пиротској представи. Чини се да је од самог почетка рад на њеном настанку био утемељен на принципу радионице, односно акценат је био стављен на процес кроз који су заједнички пролазили редитељ и глумци да би стигли до коначног резултата...

Александар Милосављевић, 3. програм Радио Београда

ВЕЧЕРАС

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ
ПИРОТ

СТРАХ

једна топла људска прича

инспирисано драмским текстовима

Франца Ксавера Креца

Ауторски пројекат Игора Вука Торбице

Режија: Игор Вук Торбица

Сценографија
и костим: Андреја Рондовић

Композитор: Стефан Филиповић

Графички дизајн
и фотографија: Андреј Јовановић

Играју:

АЛЕКСАНДАР РАДУЛОВИЋ Александар

АЛЕКСАНДРА СТОЈАНОВИЋ Сашка

ЗОРАН ЖИВКОВИЋ Жућа

НАТАЛИЈА ГЕЛЕБАН Ната

МИЛАН НАКОВ Милан

ДАНИЈЕЛА ИВАНОВИЋ Данијела

АЛЕКСАНДАР АЛЕКСИЋ Лаки

МИЛИЦА ФИЛИЋ Милица

ЈПФ НА:

САЈТ

www.uzickopozoriste.rs

САЈТ ФЕСТИВАЛА

www.jpj.uzickopozoriste.rs

НА FACEBOOK и INSTAGRAMU

@narodnopozoristeuzice

ПИШЕ:
Зоран Јеремић

У РАЉАМА ЖИВОТА

Није лако кад те ухвати неки примордијални тантопрц, када би - како би то сликовито рекао један из Шљивовице, који је прочитао наслов Фројдове књиге „Тотем и табу“ - и смрзнути четник послужио у окрепљујуће намене.

Синоћ смо сазнали да се у осталим деловима јужне хемисфере, и доброг дела Бранешког поља, где се сајам домаће препеченице не прославља као дан рођења, тај проблем може решити на више начина:

- неконтролисано логорејом док не наиђе гитариста. Није важно што не зна да држи трзалицу и што га је је мама због пубертетског целибата уписала у школицу гитаре Перице Јовановића, мора бити див-јунак кадар да очас скочи у бунар;
- потрагом за комшијом, по могућству дипломираним мастер ћутологом, коме је Бог дао ону ствар ко будали вај-фај;
- организовањем Тур де Франса на дневној бази као не баш сигурном бекству из брачног Алкатраза. Најсигурније би било старом пругом од Ужица до Вишеграда, јер на тој маршрути неизбежан сусрет са нашим Фипом у потрази за Реноаровим купачицом у Пицином виру може бити драгоцен;
- променом личне карте, тачније, поново се родити као

Олдос Фасбиндер или још боље као Горан Шушљик па прочитати са Надом Шаргин Ћосићево „Време зла“ као „Декамерон“ на Калуђерским барама;

- пребацити из пратећег у главни фестивалски програм драгоцено прозно петокњиже Лала Милосављевића које, између осталог, прати историјски развој Ужица из перспективе разумевања фигура венерис од Ђавоље до Читакове стене;

- упознати Белу, Евину јараницу, конобарицу из „Последње шансе“. Ако већ мораш да се извињаваш, није лоше да то буде уз послужавник са шест кригли пива;

- избегавати оног аватара по сваку цену. Кажу да тај лутарни секс утиче на центар за равнотежу. Што рече Питер Брук у „Празном простору“, за позоришну срећу ипак је потребно бар двоје, под условом да ти комшија не рестаурира намештај у кући.

Било је синоћ још савета за пунији љубавни живот, али нико не помену да је најбољи афродизијак учлањење у политичку партију. Вазда у владајућој сперматозоиди најбоље раде. Ко те пита што њихов програм подсећа на усмена обећања Трокрилног Штефици Цвек, док опозиција споро путује из Босанске Крупе.

ПРАТЕЋИ ПРОГРАМ 26. ЈУГОСЛОВЕНСКОГ ПОЗОРИШНОГ ФЕСТИВАЛА

Моја Коштица које више нема

У чињалишћу Народне библиотеке, представљена је књига „Кајетанов К(рај)“, Александра Милосављевића, о којој је, поред аутора говорио Петар Арбутина, књижевни критичар, а огломке из романа чињали ђумци Дивна Марић и Слободан Љубичић

- Свака од мојих пет књига су завет мом граду Ужицу и Коштици, крају мога постања. То је приповедна проза у три наврата, а после те трилогије, настала су и два романа који говоре о херојци. У овом последњем роману, оживела је поново моја младалачка радост и изгубљени рај, моја Коштица које више нема. Капетан је дечак из Коштице који је током детињства прочитао много књига са насловом капетан, од Капетана Гранта до Капетана Куке. То је стваран лик, у ствари алтер его аутора. Ово су „Моји Даблинци“, у ствари моји Коштитани - рекао је за позоришни Билтен, аутор Александар Милосављевић.

- Све су књиге Лала Милосављевића посвећене Ужицу. Сећање и памћење нису коначни облици унутрашње сликовности. Временом узимају некакав тачан облик и Лале читава свој живот пише једну књигу о Ужицу, подељену на неколико сепарата. Ту су аутентични ликови који ће остати у нашем памћењу, не као некакви књижевни јунаци, него као ликови који би требало да остану у сећању Ужица. Као што је Пруст рекао да се сви романи Достојевског могу звати „Злочин и казна“, тако се сви Лалетови романи могу звати Ужице. Како књижевна теорија и књижевна критика нису баш начисто, шта је то урбана проза и како она функционише, може се ово назвати градским романом са неколико поглавља, које је он добро укомпоновао уз топонимију града и околине. Такође, може се рећи да је аутор одговорио на неколико важних питања у вези догађаја који су се десили само у Ужицу. Када упознамо ове људе из његових романа, онда схватимо и наше буне и побуне и због чега је то Ужи-

це било као гранични град, битно за читаву нашу историју. На површан поглед, неки би рекли да је то због страдања, али то је и дух који је увек спреман да се побуне, који не прихвата стеге, спреман да брани слабије, да у свему томе буде и боем и духовит, „да пролази кроз велике ватре, као да улази у своју кућу“. Ужички човек ће опстати захваљујући Лалу Милосављевићу, као што је београдски човек опстао, захваљујући Милутину Ускоковићу - каже Петар Арбутина за Билтен 26. ЈПФ-а.

М. Петровић

ОЦЕНА ПУБЛИКЕ

БОСАНСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ ЗЕНИЦА	
СЕДАМ СТРАХОВА	3.78
ЈУГОСЛОВЕНСКО ДРАМСКО ПОЗОРИШТЕ БЕОГРАД	
ПУЧИНА	4.70
ПОЗОРИШТЕ ПРОМЕНА НОВИ САД	
ТРИ ЗИМЕ	4.82
ЦРНОГОРСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ ПОДГОРИЦА	
ЂОКОНДА	3.37
АТЕЉЕ 212	
64	4.89

Издаје: Савет XXVI Југословенског позоришног фестивала Ужице 2021.

Уређује: редакцијски одбор: Радојка Поповић - уредник, Ненад Ковачевић, Верица Туцовић, Мирјана Петровић, Ана Милошевић, Богдан Дамњановић, Зоран Јеремић, Александра Гловацки.

Тираж: 300 примерака • Штамп: Графопринт, Ужице